

Treftadaeth 2033

Ein strategaeth 10 mlynedd

Rhagair

Mae strategaeth 10 mlynedd Cronfa Treftadaeth y Loteri Genedlaethol yn amlinellu ein huchelgeisiau i gefnogi prosiectau o bob maint sy'n cysylltu pobl a chymunedau â threftadaeth y DU.

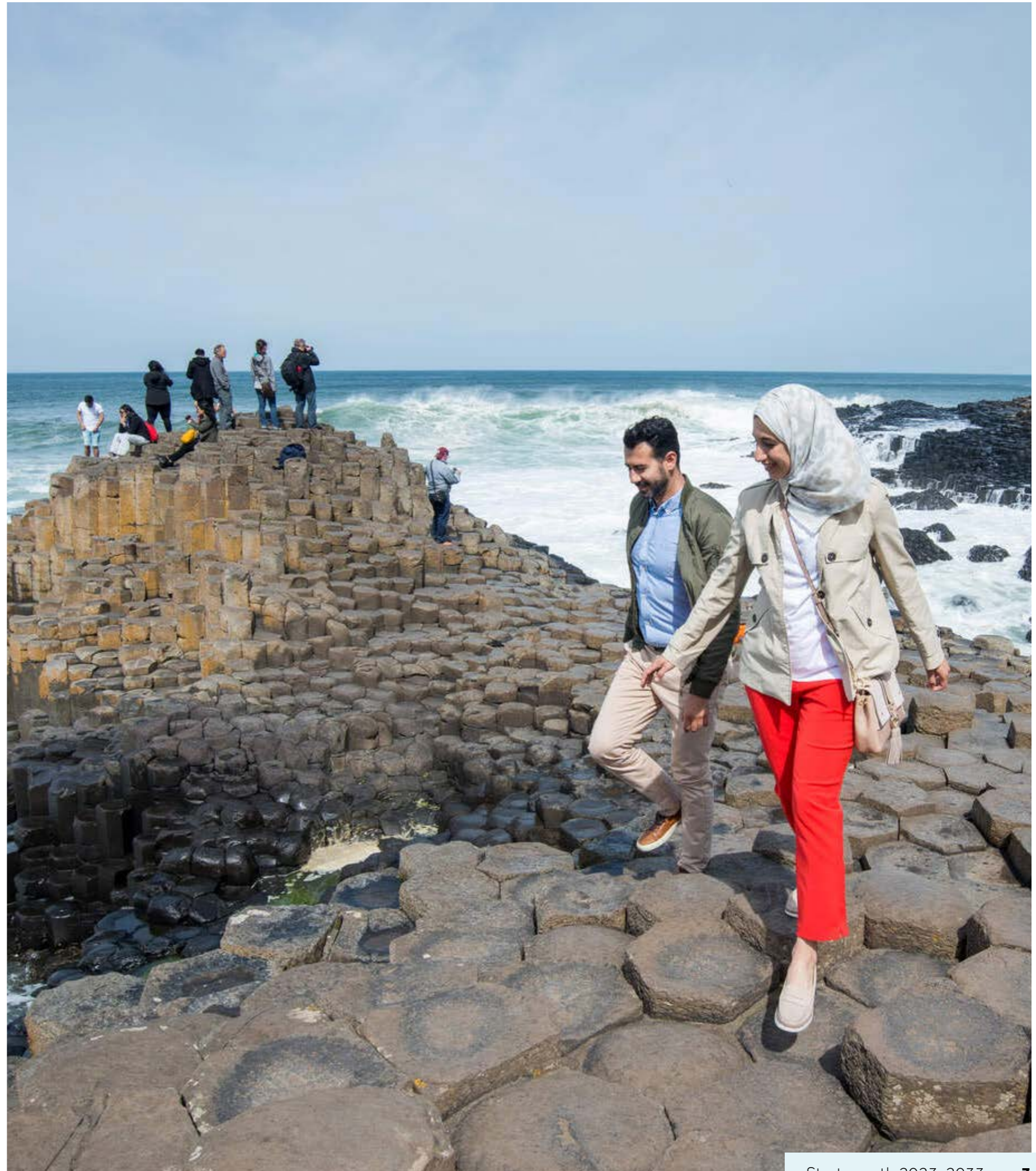
Canfu ein hymgyngghoriad fod pobl eisiau i ni wneud hyd yn oed yn fwy i fynd i'r afael â'r heriau sy'n wynebu treftadaeth ac i gynyddu'r cyfraniad cadarnhaol y mae'n ei wneud i fywyd yn y DU.

Dros y deng mlynedd nesaf byddwn yn cymryd golwg mwy hirdymor, gan fuddsoddi mewn treftadaeth ar gyfer y dyfodol yn ogystal ag ar gyfer y presennol. Byddwn ni'n buddsoddi mewn lleoedd, nid prosiectau unigol yn unig, er mwyn sicrhau buddion ar gyfer pobl, lleoedd a'n hamgylchedd naturiol.

Byddwn ni'n cryfhau partneriaethau gyda llywodraethau, awdurdodau lleol ac asiantaethau statudol ac yn creu partneriaethau newydd gyda'r rhai sy'n rhannu ein gweledigaeth.

Mae'r uchelgeisiau hyn wedi'u nodi mewn fframwaith buddsoddi wedi'i symleiddio ac yn ffurfio sylfaen ein gweledigaeth a rennir i werthfawrogi a gofalu am dreftadaeth ac i'w chynnal ar gyfer pawb.

Bwrdd Ymddiriedolwyr Cronfa Treftadaeth y Loteri Genedlaethol

Rhannodd dros 4,000 o randdeiliaid ac aelodau'r cyhoedd eu barn am dreftadaeth a'n cyfeiriad yn y dyfodol.

Cyflwyno ein strategaeth

Fel ariannwr treftadaeth mwyaf y Deyrnas Unedig, ein gweledigaeth yw i werthfawrogi a gofalu am dreftadaeth ac i'w chynnal ar gyfer pawb, nawr ac yn y dyfodol. Credwn mewn nerth treftadaeth i danio'r dychymyg, cynnig llawenydd ac ysbrydoliaeth, ac i ennyn balchder mewn lle a chysylltiad â'r gorffennol.

Dros y 10 mlynedd nesaf, rydym yn bwriadu buddsoddi £3.6 biliwn a godir ar gyfer achosion da gan chwaraewyr y Loteri Genedlaethol i wneud gwahaniaeth go iawn i bobl, lleoedd a chymunedau.

Yn haf 2022, rhannodd dros 4,000 o randdeiliaid ac aelodau'r cyhoedd eu barn am dreftadaeth a'n cyfeiriad yn y dyfodol. Mae'r adborth pwerus hwn, ynghyd â'n profiad ein hunain, wedi siapio ein hymagwedd newydd.

Byddwn ni'n cryfhau ac yn canolbwyntio ein cefnogaeth i dreftadaeth y Deyrnas Unedig gan ddefnyddio pedair egwyddor fydd yn sail i'n buddsoddiad:

- achub treftadaeth
- diogelu'r amgylchedd
- cynhwysiad, mynediad a chyfranogiad
- cynaladwyedd sefydliadol

Byddwn yn defnyddio'r egwyddorion hyn i greu fframwaith mwy hyblyg i gyfeirio ein hariannu.

Byddwn ni'n parhau i wneud yr hyn a wnawn yn dda: ein rhaglenni agored gyda phrosesau gwneud penderfyniadau datganoledig gan ddefnyddio gwybodaeth ac arbenigedd lleol ein chwe phwyllgor ardal a gwlad.

Yn y dyfodol, byddwn hefyd yn mabwysiadu ymagwedd fwy rhagweithiol at gryfhau buddsoddiad strategol, gan dargedu ein hadnoddau tuag at yr anghenion mwyaf brys.

Bydd manylion sut y byddwn yn cyflwyno'r strategaeth 10 mlynedd hon yn cael eu cyhoeddi trwy gyfres o gynlluniau cyflwyno tair blynedd.

Mae ein hymagwedd ar ei newydd wedd wedi'i greu drwy gyfraniadau ac arbenigedd hael nifer fawr o bobl a phartneriaid sy'n frwd dros dreftadaeth. Rydyn ni am barhau â'r sgysiau hyn, fel bod arian y Loteri Genedlaethol yn galluogi treftadaeth i ysbrydoli, a herio, ac ennyn hyfrydwch a chyfaredd, nawr ac yn y dyfodol.

Simon Thurley, Cadeirydd

Eilish McGuinness, Prif Weithredwr

Gall treftadaeth fod yn unrhyw beth o'r gorffennol y mae pobl yn ei werthfawrogi ac eisiau ei drosglwyddo i genedlaethau'r dyfodol.

Gwireddu ein gweledigaeth

Ein gweledigaeth yw gwerthfawrogi a gofalu am dreftadaeth ac i'w chynnal ar gyfer pawb yn y dyfodol.

Rydym yn ystyried bod treftadaeth yn eang ac yn gynhwysol, gan addasu i ddefnyddiau a heriau cyfoes ac yn y dyfodol. O'r amgylchedd hanesyddol a naturiol i'n hamgueddfeydd, ein llyfrgelloedd a'n harchifau. O'n hetifeddiaeth ddiwydiannol i draddodiadau diwylliannol, straeon, atgofion, dathliadau a mwy. Gall treftadaeth fod yn unrhyw beth o'r gorffennol y mae pobl yn ei werthfawrogi ac eisiau ei drosglwyddo i genedlaethau'r dyfodol.

Mae'n frainit i ni fedru cefnogi treftadaeth y Deyrnas Unedig gydag arian a godir gan chwaraewyr y Loteri Genedlaethol. Ers 1994, rydym wedi buddsoddi dros £8.2bn mewn mwy na 45,000 o brosiectau. Rydym yn gweithredu ar draws pedair gwlad y DU fel corff cyhoeddus anadrannol o'r Adran dros Ddiwylliant, Cyfryngau a Chwaraeon (DCMS). Rydym yn gweithio ar y cyd ag ystod eang o gyrff statudol ar draws y Deyrnas Unedig yn ogystal â dosbarthwyr eraill y Loteri Genedlaethol. Rydym yn derbyn Cyfarwyddiadau Ariannol gan DCMS yn ogystal â Chyfarwyddiadau Polisi ar gyfer y DU a Lloegr, a chan lywodraethau Cymru a'r Alban. Mae gwaith yn mynd rhagddo o ddatblygu Cyfarwyddiadau yng Ngogledd Iwerddon ar hyn o bryd.

£8.2bn

Wedi ei fuddsoddi
mewn prosiectau
treftadaeth ers 1994

45,000+

O brosiectau
treftadaeth
wedi'u hariannu

Rydym yn darparu cyllid ychwanegol ar gyfer treftadaeth ar ran llywodraethau a chyrrff eraill er mwyn cyflawni ein nodau a rennir.

Bydd ein pedair egwyddor fuddsoddi newydd yn cyfeirio'r holl benderfyniadau y byddwn yn eu gwneud drwy rhaglenni ariannu agored, ein buddsoddiadau strategol neu wrth ymgymryd â gwaith ar y cyd a phartneriaethau newydd.

Byddwn yn gofyn i'r prosiectau a ariannwn gymryd y pedair egwyddor fuddsoddi i ystyriaeth yn eu ceisiadau. Yr ymgeisydd fydd yn dangos cryfder y ffocws, a'r pwyslais ar bob egwyddor. Byddwn ni'n darparu mwy o fanylion ar beth y bydd hyn yn ei olygu drwy arweiniad a'n cynlluniau cyflwyno.

Achub treftadaeth

Gwarchod a gwerthfawrogi treftadaeth, nawr ac yn y dyfodol.

Beth mae hyn yn ei olygu

Bydd ein cefnogaeth yn sicrhau bod treftadaeth yn parhau i fod yn hygyrch, yn berthnasol, yn gynaliadwy ac wedi'i gwerthfawrogi.

Beth fyddwn ni'n gwneud

Treftadaeth mewn perygl: Byddwn yn ymrwymo cyllid i ddiogelu, gwarchod ac adfywio treftadaeth o bob math sydd mewn cyflwr gwael neu mewn perygl o ddirywio, gael ei difrodi, ei hesgeuluso, ei cholli neu ei hanghofio – gan sicrhau y caiff ei gwerthfawrogi a'i deall yn well.

Buddsoddi mewn lleoedd: Mae gan dreftadaeth rôl unigryw wrth ddod â phobl at ei gilydd yn y lleoedd y maent yn byw, yn gweithio ac yn ymweld â nhw. Byddwn ni'n gwella cysylltiadau pobl â threftadaeth eu lleoedd lleol drwy fuddsoddi a dargedir at ein hamgylchedd hanesyddol a naturiol.

Adfywio a chynnal: Byddwn yn gwahodd cynigion i weithio gyda ni i ddatblygu'r sgiliau, y capasiti a'r arloesedd i gynnal a rheoli treftadaeth. Byddwn yn nodi cyfleoedd i adfywio mathau amrywiol o dreftadaeth.

Erbyn 2033 byddwn wedi:

- Gwella cyflwr, hyfywedd a dealltwriaeth y cyhoedd o filoedd o safleoedd treftadaeth, casgliadau, cynefinoedd, rhywogaethau a threftadaeth ddiwylliannol anniriaethol.
- Gostwng, mewn ffordd y gellir ei mesur, maint y dreftadaeth a nodir ei bod 'mewn perygl', boed hynny drwy golled, wynebu difodiant, cael ei asesu fel bod mewn cyflwr gwael neu anffafriol neu mewn perygl o gael ei hanghofio.
- Cyflwyno prosiectau hirdymor i drawsnewid ardaloedd lleol, trefi, dinasoedd a thirweddau drwy fabwysiadu ymagwedd a dargedir at wella cyflwr treftadaeth a balchder pobl yn eu hamgylchedd lleol.
- Sicrhau bod yr adnoddau treftadaeth ddigidol a gefnogwn yn agored ac yn hygyrch ac y gall cenedlaethau'r dyfodol eu darganfod.

Diogelu'r amgylchedd

Cefnogi adferiad natur a chynladwyedd amgylcheddol.

Beth mae hyn yn ei olygu

Byddwn ni'n cefnogi treftadaeth naturiol a phrosiectau amgylcheddol gynaliadwy sy'n helpu'r DU i gyrraedd ei thargedau adferiad natur ac i liniaru effaith newid yn yr hinsawdd ar dreftadaeth.

Beth fyddwn ni'n gwneud

Tirweddau: Byddwn ni'n cynyddu ein cefnogaeth dros brosiectau strategol ac ar raddfa tirweddau – rhai gwledig a threfol fel ei gilydd – sy'n helpu cynefinoedd a rhywogaethau i ffynnu, gan isafu a lliniaru effeithiau newid yn yr hinsawdd, ac ar yr un pryd helpu pobl i gysylltu â'n treftadaeth naturiol unigryw.

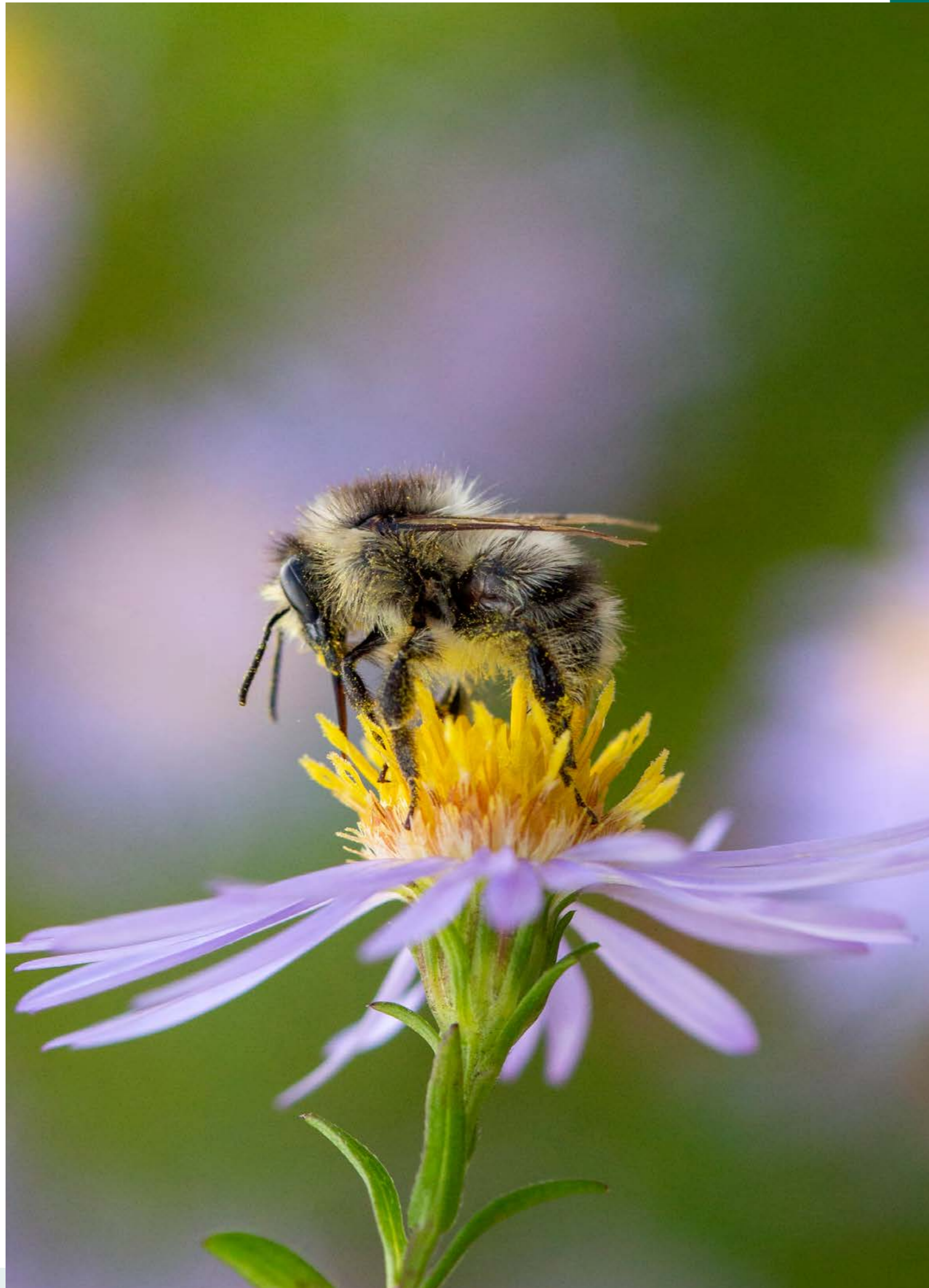
Natur: Byddwn ni'n buddsoddi drwy bartneriaethau i helpu i atal a gwrthdroi colled a dirywiad cynefinoedd a rhywogaethau.

Ôl troed amgylcheddol: Byddwn yn cefnogi prosiectau treftadaeth sy'n lleihau effeithiau amgylcheddol niweidiol ac yn helpu treftadaeth i addasu i'n hinsawdd sy'n newid. Os yw prosiectau'n ymwneud ag adeiladwaith, byddwn ni'n annog adfer, gwarchod ac aildefnyddio, yn hytrach nag adeiladu o'r newydd.

Lliniaru: Byddwn yn cydweithio i ddod â rhanddeiliaid treftadaeth naturiol, adeiledig a diwylliannol ynghyd i nodi a lliniaru risgiau i dreftadaeth o'r hinsawdd a chynnwys pobl wrth sicrhau newid ymddygiad cadarnhaol.

Erbyn 2033 byddwn wedi:

- Cychwyn adferiad tirluniau a chynefinoedd mewn mannau trefol a gwledig, fel eu bod yn cefnogi treftadaeth naturiol doreithiog a systemau naturiol iach.
- Cynyddu dealltwriaeth a chysylltiad pobl â natur ar draws trefi, dinasoedd a'r cefn gwlad.
- Isafu effaith amgylcheddol negyddol ac ôl-troed carbon ein portffolio ariannu.
- Gwella galluedd treftadaeth naturiol a diwylliannol wrth gynllunio ar gyfer hinsawdd sy'n newid ac addasu iddo, a helpu prosiectau i weithredu dros yr amgylchedd.

Cynhwysiad, mynediad a chyfranogiad

Cefnogi gwell cynhwysiad, amrywiaeth, mynediad a chyfranogiad mewn treftadaeth.

Beth mae hyn yn ei olygu

Byddwn yn cefnogi sefydliadau i sicrhau bod gan bawb gyfleoedd i ddysgu, datblygu sgiliau newydd a fforio treftadaeth, beth bynnag fo'u cefndir neu amgylchiadau personol.

Beth fyddwn ni'n gwneud

Cynnwys gwell amrywiaeth o bobl mewn treftadaeth, gan fuddsoddi mewn gwirfoddoli, gyrfaoedd treftadaeth, cyd-greu prosiectau, arweinyddiaeth, llywodraethu a datblygu gwybodaeth a sgiliau.

Galluogi sefydliadau i ddileu rhwystrau i fynediad a chyfranogiad, yn enwedig i bobl sydd heb gael eu gwasanaethu'n ddigonol gan dreftadaeth.

Cefnogi pob cymuned i ymchwilio i'w treftadaeth a'i rhannu, gan ganolbwyntio ar wneud storïau ein pedair gwlad yn fwy cynhwysol o dreftadaeth pawb.

Adnoddau treftadaeth ddigidol hygyrch: Cefnogi gwell defnydd o dechnoleg ddigidol i wneud treftadaeth yn fwy hygyrch a phleserus, a hyrwyddo gwell mynediad at wybodaeth am dreftadaeth, gan alluogi prosiectau i gynyddu eu heffaith a'u cyrhaeddiad.

Erbyn 2033 byddwn wedi:

- Cynyddu amrywiaeth gweithluoedd, arweinyddiaeth a chynulleidfaoedd treftadaeth.
- Mynd i'r afael â'r rhwystrau i fynediad ar gyfer pobl sydd heb gael eu gwasanaethu'n ddigonol gan dreftadaeth, gan ddarparu cyfleoedd mwy teg i ymwneud a chymryd rhan yn weithredol.
- Cyfoethogi bywydau pobl trwy ein buddsoddiadau, gan alluogi treftadaeth pawb i gael ei chydabod.
- Cefnogi pobl i ddefnyddio technoleg ddigidol mewn treftadaeth yn greadigol er mwyn hybu mynediad a chyrhaeddiad.

Cynladwyedd sefydliadol

Cryfhau treftadaeth er mwyn iddi addasu a bod yn gydnherth yn ariannol, gan gyfrannu at gymunedau ac economïau.

Beth mae hyn yn ei olygu

Byddwn yn cefnogi sefydliadau i ddatblygu'r sgiliau a'r gallu i sicrhau dyfodol hirdymor cadarn ac annog buddsoddiad treftadaeth newydd sydd o fudd i gymunedau ac economïau.

Beth fyddwn ni'n gwneud

Cefnogi cynladwyedd ariannol: Byddwn yn parhau i gynig ariannu i adeiladu cydnherthedd, gan ddarparu capasiti ac arbenigedd i sefydliadau ddatblygu eu cynlluniau sefydliadol ac ariannol hirdymor.

Cefnogi datblygu sgiliau treftadaeth: Byddwn yn cydweithio gyda phartneriaid i nodi cyfleoedd i adeiladu capasiti, sgiliau ac arbenigedd ym maes treftadaeth, er mwyn cyfrannu at gymunedau ac economïau ffyniannus.

Darparu cyllid hyblyg: Byddwn yn cynnig cymorth ariannol hyblyg yng nghamau cynnar cynllunio prosiectau ar gyfer dadansoddi a gweithgareddau paratoi. Byddwn hefyd yn sicrhau bod arian dilynol ar gael am gyfnodau amser cyfyngedig ar ôl cwblhau prosiectau cyfalaf sylweddol i helpu i ymwreiddio sefydlogrwydd gweithredol.

Cyllid a buddsoddi newydd: Byddwn yn hyrwyddo'r defnydd o ffynonellau incwm mwy amrywiol fel cyllid gwyrdd a dulliau masnachol ac yn helpu i adeiladu'r capasiti a'r sgiliau sydd eu hangen i gyflwyno hyn.

Erbyn 2033 byddwn wedi:

- Cefnogi sefydliadau i gynyddu eu cynladwyedd ariannol a sefydliadol drwy ddatblygu eu sgiliau masnachol a digidol a chryfhau llywodraethu ac arweinyddiaeth.
- Cefnogi datblygu sgiliau a chapasiti yn y sector treftadaeth.
- Defnyddio ein model ariannu hyblyg i ymwreiddio cydnherthedd yn y prosiectau rydym yn eu hariannu.
- Galluogi'r sector treftadaeth i gryfhau ei gyfraniad at economïau a chymunedau lleol.

Ein portffolio ariannu

Agored, ymatebol, datganoledig

Byddwn ni'n parhau â'n hymagwedd bresennol o gynnig rhaglenni ariannu agored - o grantiau bach hyd at brosiectau gwerth miliynau o bunnoedd - ar gyfer pob math o dreftadaeth.

Bydd y rhan fwyaf o benderfyniadau ariannu'n parhau i gael eu dirprwyo i'n chwe phwyllgor ardal a gwlad ac i staff gweithredol ar draws y DU. Bydd hyn yn galluogi i wahaniaethau yng nghymeriad treftadaeth yng Nghymru, Lloegr, yr Alban a Gogledd Iwerddon elwa o arbenigedd lleol.

Graddfa a chyrhaeddiad

£5miliwn fu'r uchafswm grant ar gyfer ein rhaglenni ariannu ers dros 20 mlynedd, ac mae hyn yn cyfyngu ar y cyfleoedd i wireddu rhai mentrau. O 2023, byddwn yn cyflwyno trothwy buddsoddi uwch o £10m i ddarparu ar gyfer buddsoddi ar raddfa fwy a byddwn yn ystyried buddsoddi mewn prosiectau uwchben y trothwy er mwyn cefnogi prosiectau treftadaeth gwirioneddol eithriadol ar draws y DU. Byddwn ni'n addasu ein trothwyon a'n hymagwedd at fuddsoddi drwy'r strategaeth 10 mlynedd er mwyn ymateb i anghenion a gofynion treftadaeth.

Ymyriadau strategol ar draws y DU

Byddwn hefyd yn cyflwyno ffrydiau ariannu strategol newydd gyda'r nod o:

- Fynd i'r afael yn rhagweithiol â materion treftadaeth hirsefydlog ar raddfa fawr.
- Cefnogi prosiectau sy'n rhoi hwb i falchder mewn lle a chysylltiad â threftadaeth.
- Cryfhau ein ffocws ar dreftadaeth sydd wrth wraidd lleoedd, natur a'r amgylchedd.
- Galluogi ymagwedd draws-dirioogaethol gydlynus a fydd yn cryfhau cyflwyniad.
- Galluogi ni i ymateb i gyfleoedd sy'n dod i'r amlwg ac argyfyngau ym gyflym ac ar lefel genedlaethol.
- Cefnogi prosiectau ac ymdrin â bylchau treftadaeth lle nad yw cynigion yn symud drwodd i'n rhaglenni agored.
- Cyflymu syniadau ac ymyriadau newydd lle mae angen ymagwedd bwrpasol.

Byddwn yn adolygu ein hymyriadau strategol yn rheolaidd trwy gynlluniau cyflwyno tair blynedd.

Trothwy
buddsoddi
uwch o £10m
i ganiatáu
ar gyfer
buddsoddiad ar
raddfa fwy

Bydd y mentrau cynnar yn cynnwys:

Lle

Byddwn ni'n targedu buddsoddi seiliedig ar le sy'n rhoi hwb i falchder mewn lleoedd ac yn cysylltu cymunedau ac ymwelwyr â threftadaeth. Gan ddefnyddio dangosyddion cenedlaethol, wedi'u cyfuno â gwybodaeth leol am anghenion, cyfleoedd a photensial treftadaeth, byddwn yn buddsoddi o leiaf £200m dros oes y strategaeth hon. Byddwn yn rhoi hwb i gapasiti lleoedd a chymunedau lleol i ddatblygu partneriaethau ac yn chwilio am ardaloedd sydd â'r potensial i dynnu buddsoddiad ehangach i mewn ac elwa ohono.

Tirweddau a natur

Byddwn yn cefnogi prosiectau ar raddfa fawr sy'n adfywio tirweddau, yn cefnogi adferiad natur ac yn gwella cysylltedd pobl a bywyd gwylt. Byddwn yn gweithio gyda phartneriaid, gan gynnwys Ardaloedd o Harddwch Naturiol Eithriadol, Parciau Cenedlaethol, sefydliadau cadwraeth, cymunedau a thirfeddianwyr i gychwyn adferiad tirweddau a chynefinoedd cyfan fel eu bod yn cefnogi treftadaeth naturiol doreithiog, treftadaeth ddiwylliannol gyfoethog a systemau naturiol iach. Byddwn yn buddsoddi ar draws ardaloedd gwledig, maestrefol a threfol i wella cymeriad y dirwedd drwy ariannu ymagweddau newydd, gweithgareddau cynaliadwy a gwelliannau cyfalaf.

Treftadaeth mewn angen

Byddwn ni'n mynd ati i lunio ymagwedd seiliedig ar dystiolaeth at nodi bylchau yn y cymorth i'r sector treftadaeth, yn enwedig lle mae treftadaeth yn y fantol ac mae angen cadwraeth arni – er enghraifft manau addoli neu dreftadaeth ddiwydiannol. Byddwn yn darparu cefnogaeth wedi'i thargedu i adeiladu capasiti, datblygu ymagweddau at gynllunio prosiectau ac arallgyfeirio ffrydiau incwm er mwyn helpu i adeiladu amserlen brosiect ar gyfer y dyfodol.

Caffaeliadau, cyfleoedd ac argyfyngau

Byddwn yn sicrhau y gallwn ymateb yn gyflym a gweithredu pan fydd angen er mwyn ymateb i sefyllfaoedd a chyfleoedd unigryw. Gallai hyn olygu cefnogi caffael treftadaeth eithriadol, nodi digwyddiadau arwyddocaol neu gefnogi meysydd o dreftadaeth a sefydliadau sy'n delio ag argyfwng nas rhagwelwyd. Byddwn yn gweithio'n hyblyg pan fydd angen i'r sector treftadaeth ddod at ei gilydd er mwyn sicrhau dyfodol y pwysicaf o bob math o dreftadaeth ar gyfer cenedlaethau'r dyfodol.

Credydau lluniau

Clawr blaen

Rhes 1 delwedd 1: Holgate Windmill, Caerefrog

Rhes 1 delwedd 2: Canolfan RSPB Minsmere, Suffolk

Rhes 2 delwedd 1: Geoparc Ucheldiroedd y Gogledd-orllewin, Ullapool © Tim Hamlet

Rhes 2 delwedd 2: Fferm gymdeithasol An Tobar, Newry

Rhes 3 delwedd 1: Baddonau Rhufeinig, Caerfaddon © 2017 aroundworld/Shutterstock

Rhes 3 delwedd 2: Amgueddfa Cymru, Caerdydd

Tudalen 2-3

Sarn y Cawr, Bushmills © Tourism Northern Ireland

Tudalen 4-5

The Old Man of Storr, Skye Ecomuseum © Massimiliano Morosinotto ar Unsplash

Tudalen 6-7

Rhes uchaf delwedd 1: Amgueddfa Werin Cymru Sain Ffagan, Caerdydd

Rhes uchaf delwedd 2: Stori Dawns Indiaidd, y Wlad Ddu © Matthew Cawrey

Rhes isaf delwedd 1: Ecoparc Birmingham, Ymddiriedolaeth Natur Birmingham a'r Wlad Ddu

Rhes isaf delwedd 2: Eingion ddu, gof traddodiadol, Swydd Tyrone

Tudalen 8-9

Rhes uchaf delwedd 1: Grand Opera House, Belfast

Rhes uchaf delwedd 2: Amgueddfa Tŷ Tullie, Caerliwelydd

Rhes isaf delwedd 1: Amgueddfa Ashmolean, Rhydychen © John Cairns

Rhes isaf delwedd 2: Cutty Sark, Llundain © Ioannis Liasidis

Tudalen 10-11

Sgiliau cychod traddodiadol Land & Sea, Brightlingsea © Brenden Kelly

Tudalen 12-13

Back from the Brink, Llundain © Neil Aldridge/Back from the Brink

Tudalen 14-15

Chelsea Physic Garden, Llundain

Tudalen 16-17

The Piece Hall, Halifax

Tudalen 18-19

Arsyllfa Jodrell Bank, Swydd Gaer © Ant Holloway

Tudalen 20-21

Rhes uchaf: Amgueddfa Ryngweithiol Silverstone, Towcester © David Levenson

Rhes isaf delwedd 1: Llyfrgell John Rylands, Manceinion © 2018 cowardlion/Shutterstock

Rhes isaf delwedd 2: Castell Caerdydd, Caerdydd © Billy Stock/Shutterstock

Tudalen 22-23

Rhes uchaf delwedd 1: Gerddi Botaneg Brenhinol, Caeredin © 2018 Prettyawesome/Shutterstock

Rhes uchaf delwedd 2: Pont Drawsgludo, Casnewydd © Cyngor Dinas Casnewydd

Rhes isaf delwedd 1: The Story Museum, Rhydychen © John Cairns

Rhes isaf delwedd 2: Working for Nature, Rhydychen © Kayleigh Wright

Cronfa
Treftadaeth

**Heritage
Fund**

heritagefund.org.uk
@HeritageFundCYM
#Treftadaeth2033

Mae'r cyhoeddiad hwn ar gael mewn fformatau amgen ar gais,
gan gynnwys Braille, print bras, sain ac ieithoedd cymunedol.
Cyswllt: brand@heritagefund.org.uk

